

TESA AFŠAR

KRADLJIVICA IZ
KORINTA

Prevela
Žermen Filipović

■ Laguna ■

Naslov originala

Tessa Afshar

THIEF OF CORINTH

Copyright © 2018 by Tessa Afshar

With premission of Tyndale House Publishers.

All rights reserved.

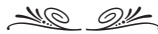
Translation copyright © 2024 za srpsko izdanje, LAGUNA

Kradljivica iz Korinta je prozno književno delo. Stvarne ličnosti, događaji, ustanove, organizacije i lokaliteti pominju se u izmišljenom kontekstu. Svi ostali elementi romana plod su autorkine mašte.

*Za Hakimove, moju drugu porodicu u
veri, prijateljstvu i ljubavi:
za Faega, Nurin, Ramina, Lindu, Kristijana, Aleksandru
i u znak sećanja na naše dragocene Faršida i Alana*

I za Džona, koji veruje u mene i plaća cenu

PROLOG

JEDNOM SI ME PITAO kako je žena poput mene mogla postati kradljivica. Kako sam mogla ja, koja sam imala sve – očevu ljubav, raskošan dom, atletska priznanja – da se okrenem bezakonju i nedelu?

Da sam bila veselijeg raspoloženja, za to sam mogla da okrivim nesanicu. Te kobne noći, kada sam ustala iz postelje ne bih li potražila topli rastvor korena valerijane koji bi mi pomogao da zaspim, zatekla sam oca kako se kroz sporedna vrata iskrada u mračnu uličicu.

Bio je čovek pun tajni, moj otac, i te noći sam rešila da otkrijem misteriju koja ga je okruživala. Misteriju toliko veliku da se pod njenom težinom skršio brak mojih roditelja.

Zgrabivši stari ogrtač u dvorištu, umotala sam se u debele nabore i krenula za njim zaobilaznim putem koji me je ubrzo zbunio. Svetlost meseca je te noći bila prigušena pod okriljem oblaka, pa mi je tama omogućila da ga pratim neopažena.

Otac se napokon zaustavio. Oblaci su se lagano razilazili i sada je bilo dovoljno svetlosti da se razaznaju obrisi zgrada oko mene. Stigli smo u bogatu četvrt.

Mi Korinćani smo po danu u znak gostoprimstva ostavljali otvorena vrata. Noću smo ih zatvarali i zaključavali, kako zbog

sigurnosti tako i da bismo pokazali da je vreme za posete prošlo i da su se stanari povukli na počinak. Kao što se i očekivalo, vrata ove vile odavno su bila zabravljena.

Čučnula sam iza jednog žbuna pitajući se šta otac namerava da uradi. Hoće li kucanjem probuditi sve u toj kući? Petljao je s nečim u pojasu, a zatim lice pokrio maskom.

Zaprepastila sam se. Da li želi da se našali s vlasnikom kuće? Sastaje li se u potaji s nekom gospom koja tu živi? Bio je neoženjen, još zgodan za svoje godine. Nikada nisam razmišljala o njegovom privatnom životu i osetila sam blagu mučninu pomislivši na njega sa nekom ženom. Sada je možda bio dobar trenutak da se hitro povučem. Ali nešto me je prikovalo za to mesto.

Otac je prišao južnom zidu vile i spretno se popeo na vrbu što je rasla u blizini. Morala sam da se divim njegovoj okretnosti kada je skočio sa drveta na zid. Vešto se uhvatio za grane drugog drveta koje je raslo u bašti i bacio se u njegovu krošnju. Više ga nisam videla.

Sedela sam i razmišljala o dokazima pred sobom. Otac potajno izlazi usred noći. Nosi masku. Krišom ulazi u vilu. Odgovor mi je bio pred očima. Ali nisam htela da poverujem.

Dok sam čekala, bilo mi je teško da procenim koliko je vremena prošlo. Kad se ušunjao u vilu? Je li prošao jedan sat? Ili manje od toga? Iznutra se nije čulo ništa što bi ukazivalo na uzbunu... još ne. Počela sam da se brinem. Šta je radio tamo? Šta ako ga neko uhvati? Napustila sam svoje skrovište i, prikradajući se vili, brzo istražila okolinu. Kuća je delovala napušteno. Privukavši tuniku i ogrtač uza se, popela sam se na istu vrbu na koju se popeo i otac i ugnezdila se među grane. I dalje nisam mogla ništa da razaznam.

Oslonila sam čelo na debelu granu. Šta da radim? Da čekam? Da krenem da ga tražim? Tada sam začula buku. Neko je trčao kroz žbunje. I nije to bila samo jedna osoba.

Neki muškarac je povikao: „Stani! Ti tamo! Smesta stani!“ Skliznula mi je ruka kojom sam se pridržavala za granu. Pomislila sam da me je stražar video i spremila sam se da skočim nazad na ulicu. Od onog što sam potom videla sledila mi se krv u žilama.

Prema meni je trčao otac, koga je jurio krupan čovek s isukanim mačem u ruci. Čovek s mačem je brzo sustizao mog oca. Procenila sam koliko je otac udaljen od zida, vreme koje će mu trebati da se popne na drvo s jedne strane zida, a zatim se spusti s druge. Nije imao nikakvog izgleda da utekne na vreme.

Onaj čovek će ga svakog časa uhvatiti. Ubiti ga, dok ja bespomoćno posmatram sa svog mesta u granju.

Dobro. Poznato ti je kako se završava ta priča.

Pretpostavljam da bih mogla optužiti svog oca da me je te noći odveo na stranputicu, da je dao primer koji je upropastio moje najbolje namere, jer da nije pokušao da opljačka tu kuću, ni ja ne bih postala kradljivica.

Ali izbori koji nas vode na pogrešne puteve često imaju početke na zamršenijim mestima.

Mestima poput hiljadu reči koje je nemilosrdno izgovorio moj deda dok sam živela u njegovoj kući – oštih i nemilosrdnih reči; ili hiljadu fraza koje moja majka nikada nije izgovorila, blagih i nežnih izraza koji bi izlečili moju ranjenu dušu. Mogla bih da okrivim godine u Atini, kada sam postala nevidljiva za svoju porodicu, devojčica u svetu namenjenom muškarcima.

Ipak, konačna je krivica, kao što ti i ja znamo, dragi Pavle, moja.

Ja sam donela te odluke. Mogla sam da rane s početka života izložim zaceljivanju. Umesto toga, postale su moj izgovor da radim šta želim.

Dok me nisi naučio ljubavi.

Pišem ti ovo pismo dok sedim i čekam kraj pogrebne lomače, a sećanja me saleću. Vatre plamte i spaljuju kosti osobe koju,

mada je trebalo, nisam volela. Miris pepela puni mi nozdrve dok se prisećam tvojih reči: „*Ljubav nikad ne prestaje.*“ A čak i u senci ove vatre koja sa takvom žudnjom guta svoj ljudski teret, teši me saznanje da postoji ljubav koja nas nikada neće izneveriti. Ljubav koja može da premosti mnoge praznine koje sam ostavila iza sebe.

PRVI DEO

Otkriće

*I ako mu ko reče: kake su ti to rane na ruku? on će
odgovoriti: dopadoh ih u kući prijatelja svojih.*

Knjiga proroka Zaharije 13, 6*

* Stari zavet, u prevodu Đure Daničića. (Prim. prev.)

Poglavlje 1

PRVI PUT kada sam se popela kroz prozor i šunjala se po kući, mesec je bio visoko na nebu, a ja sam bežala iz doma. *Dom* možda nije prava reč. Za razliku od mog brata Dionisija, deditu vilu u Atini nikada nisam smatrala domom. Osam bednih godina taj uspravni bastion grčke tradicije bio je moj zatvor, zamka iz koje nisam mogla da pobegnem, ludnica u kojoj je previše filozofije i drevnih principa stanarima zatrovalo mozak. Ali to nikada nije bio moj dom.

Pravi dom je bila vila mog oca u Korintu.

Te mesečinom obasjane večeri bila sam rešena da stignem tamo ma s kakvim preprekama da se suočim. Šesnaestogodišnja devojka, koja se spušta s prozora na prvom spratu usred noći bez dovoljno razuma da oseti i mrvicu straha. Preda mnom su stajali Korint, moj otac i sloboda. Kao i uvek, verno me je čutke, ne protiveći se, čekao Teodot, koga sam smatrala bratom, a kome je zapravo moj otac bio hranitelj. Bez obzira na to koliko su moji planovi bezumni i opasni, Teo je uvek bio uz mene.

Stajao je u dvorištu i čuvao stražu dok sam se spuštala niz klizavu balustradu ispred svoje sobe, a noge mi načas visile u praznom prostoru, u ništavilu senki i vazduha. Pomerala sam

se u stranu prst po prst sve dok nogama nisam napipala grane lovorovog drveta, i ne obazirući se na ogrebotine na koži, pustila sam se i skočila u mirišljavo lišće. Često sam se penjala po glatkim granama, neobično visokim za lovor. Ali to je bilo na dnevnoj svetlosti i odozdo nagore. Sada sam odozgo skočila u krošnjju, nadajući se da će me prihvatiti, ili da ću se uhvatiti za neki deo drveta pre nego što padnem na zemlju i polomim kosti o dedine prastare mermerne pločice.

Moji prsti su, činilo se, bili stvoreni za ovaj opasan skok i sopstvenim instinktom su pronašli čvrstu granu i uhvatili se sprečivši moj pad. Pipajući sam se spustila i brzo sišla niz drvo. Moja majka bi bila užasnuta. Nasmešila sam se na tu pomisao.

„Mogla si da slomiš vrat“, šapnuo je Teo kroz zube. Bio je mojih godina, ali izgledao je deceniju stariji. Ja sam umela da proključam kao voda, da se lako razbesnim. On je bivao miran kao kamen, moja čvrsta stena kroz ćudljive promene sudbine.

Napetost u ramenima mi je popustila čim sam ga ugledala i nacerila sam se. „Ali nisam.“ Dograbila sam zavežljaj koji mi je spakovao. „Kapija?“

Odmahnuo je glavom. „Agis je izgleda rešio da večeras ostane trezan.“ Oboje smo pogledali roba, skutrenog na slamarici naspram ulaznih vrata, a njegovo glasno hrkanje se nadmetalo sa glasanjem cvrčaka.

„Bojim se da ćeš još morati da se penješ ako zaista nameravaš da odeš u Korint“, rekao je Teo prigušenim glasom. Prišao je korak bliže tako da sam mogla da vidim nejasan obris njegovog tužnog lica. „Ako ovo uradiš, Arijadna, više ništa neće biti isto, znaš. Bilo da ne uspeš ili da uspeš. Još možeš da se predomisliš.“

U odgovor sam se okrenula i pošla ka visokom zidu koji je okruživao kuću kao nepomirljivi stražar. Zbog dede više nisam mogla da ostanem. Trebalo je odavno da pobegnem iz ove kuće.

Procenila sam zastrašujuću visinu zida i shvatila da će mi trebati pomoć da se popnem. Pored vodoskoka u sredini dvorišta robovi su ostavili masivni kameni avan koji mi je dopirao

do struka. Poslužice kao odskočna daska. Avan je, ispostavilo se, teži nego što smo očekivali. Pošto bismo bili previše bučni ako ga budemo vukli, morali smo da ga potpuno podignemo sa tla. Mišići na rukama su mi podrhtavali od napora. Na pola puta do našeg odredišta klizavi kamen mi je iskliznuo iz ruku. Uz glasan zveket pao je na mermerni pod.

Agis se promeškoltio, a zatim seo. Teo i ja smo se bacili na pod i sakrili u senci avana. „Ko je tamo?“, promumlao je Agis.

Ustao je sa svoje slamarice i pogledao naokolo, a zatim napravio nekoliko koraka u našem pravcu. Stopalo mu je bilo na pedalj od mog ramena. Još jedan korak i otkriće me. Krv mi je bubnjala u ušima. Pluća su mi se zaustavila, zaboravila kako da izbace vazduh iz mojih grudi.

Ovo mi je bila jedina prilika da pobegnem. Ako Agis digne uzbunu i uhvate me, moj deda će se postarati da ostanem zaključana u ženskim prostorijama pod stražom dok ne pristanem na njegove zahteve. Imao je savršeno oružje protiv mene. Ako odbijem da se udam za onog ludaka Drakona, deda će nauditi Teu. Znala sam da to nije prazna pretnja. Dedu je krasio briljantan um, bridak poput čelične oštrice, i tome prikladno srce. Njegovu savest ni najmanje ne bi uznemirilo mučenje nedužnog stvorenja samo da bi postigao ono što želi. Tukao bi Tea i pošto odbijam da mu se povinujem, za svaki udarac bičem okrivljavao bi mene.

Sudbina mi je poslala neočekivanog oslobodioca. Mačak Herodot mi je priskočio u pomoć. Iako divlji, boravio je na dedinom imanju zato što smo ga Teo i ja krišom usvojili i sirotu životinju hranili kad god smo mogli. Moja majka je zabranila taj čin milosrđa, ali pošto je mačak hvatao miševе i drugu gamad, robovi su zatvarali oči pred našom neposlušnošću.

Baš kada je Agis hteo da napravi još jedan korak koji bi mu omogućio da me otkrije, Herodot mu je pretrčao preko noge.

„Aah“, povikao je i odskočio. „Glupa životinjo! Sledeći put kada me probudiš, rasporiću te i baciti vranama.“ Rob

se gundajući vratio na ležaj. Teo i ja smo ostali nepomični i nemi sve dok nismo čuli kako njegovo hrkanje ponovo para noćnu tišinu.

Ovog puta smo svoj teret izneli sa još većom pažnjom i uspeali da ga bez nezgoda smestimo iza zid.

Bacila sam svoj zavežljaj preko zida i oprezno zakoračila u središte avana, a zatim stopala spustila na suprotne tačke na njegovom obodu. Prestali smo da dišemo kad je kamen zastajnuo i zaljuljao se. Agis je, na moje olakšanje, nastavio da hrče.

Opeka kojom je na vrhu bio obložen zid grebala mi je dlan dok sam se čvrsto držala i izvlačila telo nagore. Krenula sam uvis, ruke su me pekle, leđa su mi se napinjala, nožni prsti nalazili uporište u gruboj, staroj cigli. Još jedan pokret i sedela sam na ivici.

U avan se zatim popeo Teo, nečujan u kožnoj obući. Nagнула sam se i pružila mu ruku. Bez oklevanja me je uhvatio za ručni zglobov i dozvolio mi da mu pomažem da se popne dok i sam nije opkoračio zid. Sedeli smo jedno naspram drugog cerekajući se, uživajući u maloj pobedi pre nego što smo pogledali na ulicu.

„Previsoko je za skok“, primetio je.

Na ulici, pored glavnog ulaza u kuću, stajao je zdepast stub na kojem je bila lepa statua Atine, kojom je deda odavao počast svom dragocenom gradu i njegovoj božanskoj zaštitnici. U podnožju mermerne figurine robovi su ostavili malu svetiljku koja je gorela noću. Puzala sam po uskoj, neravnoj ivici od cigala skoro četiri metra iznad tla dok se nisam našla tačno iznad stuba.

Dok sam visila sa spoljne strane zida, pazila sam da ne oborim Atinu, delom zato što sam znala da će buka probuditi Agisa, a delom zato što sam se plašila boginjinog gneva. Dionisije više nije verovao u bogove, ne kao u prava bića koja su se mešala u sudbinu smrtnika. Rekao je da su to samo simboli, korisni pošto nas uče kako da živimo dostojno. Nisam

bila tako sigurna u to. Bilo kako bilo, radije se nisam izlagala opasnosti. Ako Atina zaista postoji, radije ne bih na sebe navlačila njeno nezadovoljstvo neposredno pred početak najveće pustolovine u svom životu. Na kraju krajeva, bila je zaštitnica junačkih poduhvata.

„Oprosti, boginjo. Ne želim da te uvredim“, prošaputala sam dok sam pažljivo spuštala stopala pored nje održavajući ravnotežu pre nego što sam spretno skočila na ulicu.

Pošto je bio znatno viši, Teo se bolje spustio niza stub. No u posljednjem trenutku nogom je zakačio glavu boginje i tresnuo je u zid. Bacila sam se dovoljno brzo da je spasem od ponižavajućeg pada na zemlju. Ali udarac o malterisane opeke imao je svoju cenu. Sirota Atina je izgubila ruku.

„Sad si je sredio“, rekla sam.

Teo je otkinutu ruku podigao iz prašine i stavio je pored statue na stub. „Oprosti mi, boginjo“, rekao je i nespretno potapšao mermer. „I dalje si lepa.“ Uхватила sam mu pogled i počeli smo da se smejemo, napola ludi od olakšanja što smo pobjegli, a napola uplašeni da će boginja oživeti i kazniti nas zbog nepoštovanja.

„Šta radite?“, upitao je iz mraka glas, oštar kao prasak biča.

Poskočila sam umalo ponovo ne oborivši Atinu. „Ko je tamo?“, rekla sam drhteći kao lane saterano u ćošak.

Vlasnik glasa koračao je napred sve dok mu mala svetiljka kod Atininih nogu nije osvetlila lice.

Leđima sam se s olakšanjem naslonila na zid kad sam razaznala poznato Dionisijevo lice. „Prepao si me nasmrt“, optužila sam ga.

„Šta radite?“, upitao je ponovo primećujući naše zavežljaje i moju neobičnu odeću – njegov ogrtač labavo obavijen oko mog tela da mi sakrije pol.

Progutala sam knedlu, zanemela. Bežala sam od majke i dede. Ali bežeći sam za sobom ostavljala voljenog brata. Dionisije je bio dedin ljubimac, sin koga nikada nije imao. Mislim

da ga je starac istinski voleo. Prema njemu se svakako ponašao s nežnošću koju nikada nije pokazao prema Teu ili meni. Deda ne bi podneo da Dionisije ode. Pratio bi nas kao pas i u dubine Hada da ga vrati.

Moje bekstvo je moglo da uspe samo ako moj brat ostane.

Govorila sam sebi da Dionisije voli Atinu. Savršeno se uklopio u kalup starog grada sa njegovim strogim intelektualnim nastojanjima i uvažavanjem filozofije. Dionisiju je mnogo više odgovarala Atina nego divljina Korinta. Ja sam pak bila poput pisara koji sabira jedan i jedan i dobije tri. Lagala sam sebe, izvrćući istinu u nešto što sam mogla da podnesem.

Dionisije je imao sjajniji um čak i od mog dede, um koji je napredovao u akademskoj atmosferi Atine. Ali nasledio je meko srce našeg oca. Naglo razdvajanje od oca ga je povredilo. Da izgubi Tea i mene, to bi ga ranilo na načine o kojima ne smem ni da razmišljam. Ni sva slava Atine ni dedina naklonost ne bi mogle da nadoknade takvu prazninu.

Nisam mu rekla da nameravam da pobegnem ubeđujući sebe da bi Dionisije mogao da poklekne i izda nas starcu. Istini za volju, bila sam prevelika kukavica da bih podnela izraz njegovog lica kada mu priznam da nameravam da ga ostavim. Izraz koji mu se na licu video upravo sada.

Teo je istupio napred. „Ona mora da ode, Dionisije. Znaš to. U suprotnom će je stari vuk naterati da se uda za Drakona.“

Moj brat je prebacio težinu s jedne noge na drugu. „Ljut je. Smiriće se.“

Zaškripala sam zubima. Kad je posredi deda, Dionisije je bio slep. Nije mogao da vidi zlo koje prožima starca. „Pretilo je da će Tea bičevati ako odbijem da se udam za onu lasicu. Po jedan udarac za svaki sat mog odbijanja.“

„Šta?“, rekli su uglas Teo i Dionisije. Nisam to rekla ni Teu, brinući da bi mogao pomisliti da bežim zbog njega više nego zbog sebe i odbiti da mi pomogne.

„On nema nimalo skrupula kada je posredi Teo. Ili ja.“

„Majka...“

„Staće na njegovu stranu kao i uvek. Je li me ikada branila?“

Protrljala sam obraz, gde je njena ruka ostavila blagu modricu, i trgla sam se setivši se njenog nemilosrdnog izraza kad me je udarila.

Pre dva dana Drakon i njegov otac Evando došli su u posetu dedi. Nakon što su popili reku jakog vina, muškarci su se odvikli na spavanje. Vetar je te večeri snažno šibao grad, zavijao kroz drveće, na šta se kuća bunila stenjanjem. Zatim je počela kiša, iznenadna i žestoka.

Ustala sam sa svog ležaja i tiho se iskrala u dvorište. Volela sam oluje, nesputani potop koji opere čitav svet. Za nekoliko časaka stajala sam mokra do kože i smešila se od ushićenja, uživajući u retkom trenutku slobode.

Pažnju mi je privukao neobičan zvuk. Najpre sam ga napisala huku vetra. Ponovo se začuo, na šta sam se sasvim umirila. Naježila sam se kada se začuo treći put, izmučen krik, isprekidan i oštar. Oluja ne zvuči tako. Srce mi je tuklo dok sam pratila taj neprirodni jauk do uske šupe na drugoj strani dvorišta. Naglo sam otvorila vrata.

Sa sobom je doneo svetiljku koja je obasjavala žućkastom svetlošću svaki ugao šupe. Pogled mi je privuklo uplakano telo na zemljanom podu, koje je ležalo raširenih udova. Pri svetlosti lampe svetlucala je krv koja joj je, skliska poput ulja, umrljala bedra, lice, trbuh.

„Alkmena?“ , rekla sam zapanjeno jedva prepoznavši robinju.

„Gospodarice!“ Zakašljala se. „Pomozi mi. Pomozi mi, preklinjem te!“

Okrenula sam se prema muškarcu koji je bezizraznog lica stajao iznad robinje. „Ovo si ti uradio?“

Nasmešio se kao da sam ga pohvalila. „Samo da vidiš šta te čeka, lepa Arijadna. Radujem se što ću te naučiti mnogo čemu kad budeš moja žena.“

„Tvoja žena? Gubi se odavde, ludače!“

„Tvoj deda mi je obećao tvoju ruku. Nazdravili smo u to ime večeras.“ Zakoračio je ka meni. Korak mu je bio dug, a prostor uzak. Začas se Drakon nadvio iznad mene. Zario je prste u moju raspuštenu kosu i povukao me prema sebi. Od mirisa krvi koja mu je prekrivala prste umalo nisam povratila. I ne razmišljajući, stisnula sam ruku u pesnicu i udarila ga u lice. Na moje zadovoljstvo, zateturao se i vrisnuo kao kakva ženica. „Moj nos!“

„Izvini, Drakone. Ciljala sam u tvoja usta.“

Jurnuo je na mene, stisnutih ruku. Vrisnula sam i izmahnula se, s lakoćom izbegavši njegovu telesinu. Imala sam dobra pluća i glas mi je sa jezivom jasnoćom nadglasao zavijanje oluje.

Pokolebao se. „Umukni.“

Vrisnula sam još glasnije.

Mišići na vratu su mu se naprezali dok je na trenutak oklevao. Zatim je ponovo nasrnuo, a ja sam se spremila za silovit napad. Do njega nikada nije došlo.

Dionisije i Teo su grunuli na vrata, što je naglo zaustavilo Drakona. Moja braća su izgledala kao sleđena od zaprepašćenja dok su gledali u kakvom je stanju Alkmene. Ugledavši ih, osetila sam veliko olakšanje i pala sam na kolena pored robinje.

„Šta si uradio?“, upitao je promuklim glasom moj brat, zureći u povređenu devojkicu, koja nije mogla čak ni da sedne iako sam joj rukom podupirala leđa. „Ti okrutni crve. Skoro da si je ubio.“

Teo je stavio toplu ruku na moje rame. „Jesi li dobro?“

Potvrdno sam klimnula glavom i prekrstila ruke pokušavajući da sakrijem koliko mi se prsti tresu.

Tada je ušao deda, a za njim i moja majka. „Kakva je ovo galama? Zar čovek ne može mirno da spava?“ Pogladio je nakostrešenu bradu.

„Drakon je povredio Alkmenu“, rekla sam.

Moja majka je bila dovoljno ljubazna da zapanjeno uzdahne kad je ugledala robinju, ali nije rekla ništa.

„Tražio je moju dozvolu da uzme devojkju i ja sam mu je dao.“ Deda je stisnuo usta kada se Alkmjena presamitila i bolno povratila. „Mora da si previše popio, momče. Vрати se svom ocu.“

Drakon je pognuo glavu i otišao bez objašnjenja.

„On je lud“, rekla sam. „Tvrđi da će se oženiti mnome. Da si se večeras s njim dogovorio.“

„Šta s tim?“, odvratio je deda bezobzirnim glasom.

Ostala sam bez daha. „Mora da se šališ! Pogledaj šta je uradio ovoj devojkji.“

„Momak je malo plahovit. Previše vina. Stvari su izmakle kontroli. To nema veze s tobom. Dogovorio sam se sa svojim prijateljem Evandom. Gotovo je.“

„Deda!“ Dionisije se nakašljao. „Mislim da bi trebalo da zamolimo Drakona da napusti kuću.“

„Nikako. Ako uvaženi gost želi da zloupotrebi tvoj nameštaj, to mu se mora dozvoliti“, rekao je deda. „Ona je moja robinja i šteta je naneta mojoj imovini. A ja kažem da to nema nikakvog značaja.“

„Jedva da je i stasala u ženu. Mlađa je od mene“, uzviknula sam. „Šta misliš da će Drakon uraditi meni ako me se dočepa? Trebalo bi da se stidiš što si i pomislio da ću se udati za takvog čoveka.“

Majka je mirno podigla ruku i ošamarila me svom snagom zamahnuvši iz ramena. Zateturala sam se i pala bih da me Teo nije pridržao.

„Ne budi neučtiva prema dedi. Sad idi na spavanje.“

Nameštaj. Eto šta je sirota devojkja po starčevoj proceni. A po njegovoj podeli sveta ni sama nisam zauzimala mnogo bolje mesto od nje. Ujutro je deda zahtevao da moja veridba sa Drakonom ostane na snazi. Očekivao je da ću poštovati njegovu dragocenu reč i udati se za Evandovog okrutnog sina. Moja majka je gledala ovu tiradu, ravnodušnog izraza u očima, dok me je njen otac kinjio. Očekivala je da ću poslušati bez pogovora kao što bi to učinila svaka dobra Atinjanka.

S naporom sam odagnala sećanja i usredsredila se na brata. „Majka me je juče po podne obavestila da je počela da priprema moju svadbenu odeću.“

Dionisije je trepnuo. Pri lelujavoj svetlosti lampe oči su mu zasvetlucale kad su mu navrle suze. Tog trenutka mi je bilo jasno da nas neće ometati. Znala sam da će naš odlazak prikrivati koliko god može bez obzira na bol koji mu je to nanelo.

Zagrlila sam ga. Tuga je izbijala iz nas dok smo pokušavali da taj trenutak produžimo, da nam traje u onim beskrajnim danima kada nećemo moći da zagrlimo jedno drugo. Odmaknula sam se, svesna da vreme protiče, svesna da smo daleko od toga da budemo bezbedni. Teo i Dionisije su se žurno oprostili uhvativši se za podlaktice i tresnuvši prsa o prsa u muškom zagrljaju koji nije mogao da prikrije drhtave im usne.

Zgrabivši svoj zavežljaj, još jednom sam se osvrnula da pogledam brata. Stajao je sam, sav u senkama osim što mu je blistavi oreol svetlosti lampe otkrivao lice poput reljefa. Progutala sam nešto što je bilo gorko i slano i sasvim sigurno preveliko za moje grlo, te sam posrćući krenula napred.

Teo i ja smo potčrali nizbrdo kroz krivudave ulice Atine, a naše prvobitno uzbuđenje prigušila je tuga zbog rastanka s Dionisijem. Pre nego što se sunce počelo pomaljati iznad vrhova bregova, Teo je naglo zastao. „Trebalo bi da se ošišaš sada, Arijadna, dok je još mrak.“

Zaključili smo da bi mlada devojka koja putuje sa momkom, čak i sa momkom krupnim poput Tea, privukla preveliku pažnju. Umesto toga, odlučili smo da putujemo kao dva momka. Odevena u Dionisijevu najveću tuniku i ogrtač, ispod čijih širokih nabora su mi grudi bile čvrsto stegnute, dovoljno sam ličila na momka ako bi me neko ovlaš pogledao. Samo što mi je kosa ostala duga i neošišana, debela pletenica što mi je visila do kuka.

Izvukla sam nož iz zavežljaja i pružila ga Teu. „Ti je odseci“, rekla sam trudeći se da zvučim ravnodušno. Ponosila sam se svojom kosom, koja je bila gusta i meka, poput kestenjaste reke.

Teo je ustuknuo. „Odseci je sama. Tvoj otac bi me živog oderao.“

Nezadovoljno sam ga pogledala, ali sam morala priznati da je u pravu. Teodota su očekivale bezbrojne nevolje zato što je pristao da sa mnom krene u ovu očajničku pustolovinu. Na stranu dedine nečuvene pretnje, moja majka bi, ako bi mogla da ga se dočepa, naredila da ga izbičuju jer me je ohrabrio. Otac me je, nadala sam se, bolje poznavao. Da se Teo i ja zajedno ikad uvalimo u nevolje, otac bi shvatio ko je pravi kolovođa.

Levom rukom sam zategnula pletenicu i počela da je sečem nožem trzajući se od bola sa svakim potezom koji mi je povlačio kožu glave sve dok mi dugačka pletenica nije ležala na dlanu kao mrtva životinjica. Zastenjavši, bacila sam svoje žensko blago u jarak i nastavili smo put ka Dipilonskoj kapiji, atinskoj dvostrukoj kapiji na zapadu. Vodila sam računa da koračam široko i razmetljivo, da tako oponašam Teov atletski hod.

Do Pireja, atinske morske luke, vodila su dva puta. Jedan je bio kroz drevni, zidinama opasani prolaz, koji je od brega Pniksa vodio pravo u pristanište, a drugi je otvorenim drumom vodio na jugozapad. Izabrali smo otvoreni drum smatrajući da ćemo, ako se naše odsustvo otkrije ranije nego što se očekivalo, i ako deda pošalje ljude da nas traže, moći bolje da se sakrijemo u okolnim poljima nego među zidinama.

Na naše olakšanje, niko nas nije pratio. Osim nekoliko pripitih muškaraca koji su se krivudali vijugavim ulicama, Atina je delovala napušteno, pa smo neometano ušli u Pirej.

Egejsko more, akvamarinske lepote prigušene svetlošću praskozorja, dočekalo nas je varljivim držanjem. Vazduh je imao ukus soli i ribe. Usta su mi bila suva. Neobična zamisao koju sam skovala posle svađe sa dedom nikada nije podrazumevala sve prepreke na koje smo morali naići u Pireju. Kako da nađemo poštenog kapetana koji neće pokušati da nas prevari ili, još gore, da nas natera na prinudni rad? Nismo imali zapečaćeno pismo priznatog zvaničnika koje bi nam dalo opravdanje, a bili smo premladi da bismo putovali sami.

Osvrtala sam se pokušavajući da se snađem u velikoj morskoj luci. U luci su bila izgrađena tri pristaništa, od kojih su dva bila namenjena isključivo za vojnu upotrebu, a treće za trgovinu. Tamo smo se zaputili. Prostrana luka bila je prepuna spremišta za brodove, gde su se plovila mogla skloniti od lošeg vremena. Premda je bilo veoma rano, u luci je vrvelo od užurbanog obavljanja neophodnih poslova. Brodovi su se spremali za plovidbu, prepuni preplanulih mornara koji su na svoje brodove tovarili potrepštine i pripremali teret koji će prevoziti.

„Pusti da ja pričam“, rekla sam.

„Kao da inače nije tako...“

Pitala sam jednog pospanog čoveka u pristojnoj odeći koji brodovi tog dana plove u Korint. Naveo je tri broda i pokazao nam ih.

„Šta misliš, Teo?“ U tišini smo neko vreme proučavali brodove. Jedna je bila uska rimska trirema, glatka i brza, i prevozila je vojnike. U drugom, ogromnom grčkom trgovačkom brodu, videlo se tušta i tma amfora uvezenog vina i ogromnih glinenih posuda sa žitom. Unajmljeni plaćenici kao i putnici kretali su se po čitavoj palubi. Oči su nam se zadržale na trećem brodu, koji se u luci isticao svojim tamnim drvetom i otmenim izgledom koji je bio u suprotnosti sa njegovim ogromnim jedrima neobičnog oblika. Mornari su imali kožu boje noći bez mesečine i dobrodušno su se smejali dok su radili.

„Onaj.“ Teo je bradom pokazao na taj čudni brod. „Dovoljno su mali da ih usreći malo dodatnog prihoda. Nema ni vojnika ni putnika koji bi postavljali neugodna pitanja.“

Potvrдно sam klimnula glavom i krišom obrisala vlažne dlanove o odeću. Prišli smo kapetanu. „Želimo da platimo da nas prevezete svojim brodom, kapetane“, rekla sam glasom za oktavu nižim od uobičajene visine.

„Ma je li?“ Odmerio me je od glave do pete poigravajući se drškom bodeža koji mu je visio za pojasom. „Šta dovodi dva dobra momka na more ovako rano ujutro?“ Njegov naglasak je zvučao kao muzika.

„Nameravamo da se obogatimo“, rekao je Teo.

Kapetan se nasmejao. Taj zvuk je dopirao iz dubina njegovog trbuha i izlazio poput udaraca bubnja. Olabavio je stisak na dršci bodeža. „Bogatstva koštaju novaca. Koliko imate?“

Otac mi je za šesnaesti rođendan poslao zlatni prsten sa crvenim karneolom, kao i omanju kesu srebrnjaka. Da ih je poslao na uobičajen način, moja majka bi zadržala i prsten i srebrnjake pre nego što bih ih ja i videla. Ali poslao je poklone po prijatelju koji ih je lično predao mom bratu.

Prsten sam nosila na kožnoj traci ispod tunike. U kesi je bilo dovoljno srebrnjaka da platimo prevoz.

Cenkala sam se dok se kapetan i ja nismo dogovorili o ceni našeg prevoza, posle čega nam je ostalo nekoliko srebrnjaka za hranu i nepredviđene okolnosti ako upadnemo u nevolje pre nego što u Korintu pronađemo oca.

„Koliko dugo traje plovidba?“, upitala sam.

„Pet sati ako je vetar povoljan.“

„Je li danas povoljan?“

Kapetan je podigao glavu i omirisao vazduh. „Prilično povoljan.“ Rekao nam je da sedimo na pramcu broda dok se posada sprema za polazak, dalje od jedara. Sedeli smo mirno, nadajući se da će mornari zaboraviti da postojimo. Nadajući se da se kapetan neće predomisлити.

Otkrili smo da su Kušiti svoj brod nazvali *Zviždava krila*. Rekli su nam da svi brodovi u njihovoj zemlji nose taj naziv.

Saznali smo razlog kada smo sat kasnije isplovili. Kad su se ta visoka jedra, tako nezgrapnog izgleda u stanju mirovanja, potpuno razvila, izgledala su kao krila koja se šire iz brodskog trupa. Na trenutak sam se zapitala hoćemo li poleteti u vazduh kao orao ribar. Kada smo izašli iz zaklona luke i zašli u Saron-ski zaliv, postao je smislen i drugi deo naziva broda. Nešto u vezi sa tkaninom od koje su napravljena jedra materalo ih je da lepršaju i podrhtavaju na vetru, te su zvučala kao hiljadu ptica u letu. Buka je bila zaglušujuća, zbog čega su naši pokušaji da razgovaramo bili uzaludni.

Ti su se titraji uvlačili u uši, u glavu, u srce, i ništa se nije moglo čuti osim njihove buke. Taj doživljaj mi je bilo neobično poznat. Nekako je tako izgledao život u dedinoj kući za ovih poslednjih osam godina. Zviždanje krila svačijih zahteva, buka njihovih očekivanja koja mi guši glas, davi život i želju i snove, da bi se samo oni čuli. Kad stignemo u Korint, nastaće blagoslovena tišina i ponovo ću živeti.

Posle dva sata plovidbe tamni oblaci su iznenadnom žestinom zaklonili sunce. Žestoka bura tresla je trup našeg broda. Uljuljkana u pospanu omamljenost mirne plovidbe, trgla sam se iz sna kad se na nas sručio ogroman talas, a za njim još jedan. Udari vetra su zlokobno šibali jedra, a pre nego što su mornari uspeli da ih spuste, najveće se pocepalo napola.

Još jedan talas se obrušio na nas, podigavši brod do visine prvog sprata, a zatim ga bacivši nazad u nemirno more takvom silinom da je Teo, koji je sedeo blizu krme, odleteo u vazduh, i na moj užas, pao u more.

Bacila sam se za njim i u poslednjem trenutku uspela da ga zgrabim za gležanj. Tada mi je već pola tela visilo preko palube iznad olujnog mora, a slana voda mi je zapljuskivala oči i nos. Obema rukama sam držala Teov gležanj snagom kakvu nisam ni znala da posedujem. Pustiti ga značilo je izgubiti ga u oluji. Ali sa ovako zauzetim rukama nisam imala načina da sebe obezbedim i ostanem na palubi. Teova težina me je povukla i skliznula sam preko ivice.

Tanka je linija između hrabrosti i gluposti, a ja sam je prelazila sa učestalošću koja je ukazivala na nedostatak pameti, a ne na višak hrabrosti. Nisam znala da plivam, čak ni u mirnim vodama. Sigurno ne bih preživela utapanje u ovoj oluji. Pokušala sam da se zakačim nogama za brodsku ogradu i otkrila da gubim bitku. Jedan dubok udah, i glava mi je potonula u talase.

Poglavlje 2

NEČIJI PRSTI SU MI SE ZARILI u potkolenicu i snažno me povukli, a zatim se jedna ruka zaplela u tkaninu obavijenu oko mog struka. Pri izlasku iz vode, udarila sam bradom o trup broda i videla sve zvezde. I dalje sam čvrsto držala Teov gležanj. Zajedno su nas izvukli iz onoga što nam je lako moglo postati grobnica.

Dašćući i povraćajući vodu, srušili smo se na palubu. Pogledala sam mornara koji nas je spasao, čoveka velikog poput gradske kapije i kože tople boje kore cimeta.

„Hvala ti“, viknula sam nadglasavajući vetar. „Spasao si nam živote.“

Osmehnuo se. „Nemoj mi još zahvaljivati. Još možeš da umreš.“ Pokazao je na olujnu kišu koja je šibala oko nas, a zatim je otišao da pomogne ostalim mornarima koji su radili na konopcima i jedrima u nastojanju da spreče potonuće broda.

Teo je kašljao pored mene, bljujući vodu. Kada je došao do daha, rekao je: „Nemaš mozga. Mogla si da se udaviš.“

„Nema na čemu“, rekla sam smešeći se.

Pokazao je na moju bradu. „Izgledaš kao da si se tukla.“

Mahnula sam ka njegovom oku koje je bilo natečeno i crveno. „Ti izgledaš kao da si izvukao deblji kraj.“

Uhvatala sam ga za ruku i stegnula je odupirući se nagonu da ga izgrdim kao malo dete. Umalo nije stradao.

Oluja je prošla brzo kao što je i došla, poput noćne more koja nestane za nekoliko trenutaka. Sunce je ponovo zasjalo, osušilo nam mokru odeću i vratilo nadu da ćemo ponovo videti kopno.

Teo je mahnuo krupnom mornaru koji nam je spasao živote i čovek nam se pridružio. Otvorivši svoj zavežljaj, Teo je izvukao komad svežeg sira i hleb što je mirisao na karanfiliće, pa ih pružio mornaru.

Mornar je ljubazno uzeo samo mali komad, a ostatak vratio Teu. „Dobro miriše“, rekao je. Razvlačio je reči i davao im čudnu melodiju, pa su bivale produžene za još jedan slog. „Dobar skoro kao naš kušitski hleb“, rekao je nakon što je probao zalogaj.

„Gde je to?“, upitala sam.

„Daleko odavde, mali čoveče, kraljevstvo južno od Egipta.“ Izvukao je kesu iz pojasa i izvadio dva parčeta suvog voća koje je dao Teu i meni. Zagrizla sam svoj komadić i osetila ukus kajsije.

„Doobro“, kazala sam, oponašajući njegov govor, na šta se nasmejao.

Mornari su popravili pocepano jedro i opet ga podigli. Ponovo nam je razgovor ometalo zviždanje krila, pa smo Teo i ja utihnuli. Zagledala sam njegovo izubijano lice, a želudac mi se grčio od griže savesti. Iz dedine kuće smo otišli pre nepuna četiri sata, a Teo umalo nije stradao zbog mene.

Međutim, nisam mogla da zažalim zbog svoje odluke da odem. Morala sam da se oslobodim te kuće. Morala sam da nađem svog oca.

To je bila čitava moja zamisao.

Bila sam kao dete koje je ugrizla zmija. Mislila samo kako da uklonim očnjake što su mi se zarili u kožu. Nisam ni pomišljala da tek treba da se borim s otrovom koji mi kola žilama.

Misleći da sam se oslobodila Atine, klonula sam od olakšanja, ne znajući da otrov tog domaćinstva još vreba u meni.

Godinama sam znala da moj otac krije neku tajnu. Čak ni kao maloj nisu mi mogli promaći dolasci i odlasci u neprimereno vreme, tajni sastanci, šapatom vođeni razgovori. Tek kada je moj brat navršio dvanaest godina, shvatila sam da sve što je otac tako brižno skrivao ima moć da uništi. Da razvrgne brakove i sažga porodice.

Te večeri moj otac je priredio raskošnu gozbu u Dionisijevu čast. Kuća je bila puna mladića i zrelih muškaraca, a majka me je držala po strani da ne bih smetala Dionisiju i njegovim prijateljima.

Moj otac, atleta uprkos svojim godinama, nikada nije u potpunosti razumeo svog sina, koji je više voleo knjige nego znojem natopljeno stenjanje u gimnazionu. Iako mu je Dionisije bio neshvatljiv, otac ga je uvek gledao s ponosom i ljubavlju. Stoga je, umesto da mu za rođendan kupi rvačka uputstva čuvenog atleta u palestri, otac Dionisiju poklonio drevni Platonov svitak i dobio jedan od retkih osmeha mog brata.

Čim su gosti otišli, Dionisije je svoje novo blago stavio pod ruku i nestao pod strehom kuće da čita uz svetlost lampe. Videla sam da mi se posle celodnevne razdvojenosti ukazala prilika da se prikradem ocu i nasamo proćaskam s njim. Otac je bio čovek velikog srca i voleo me je sa istom strašću kao i mog brata, iako sam bila puka devojčica, i po grčkim merilima, jedva vredna njegove pažnje.

Dok sam bosih nogu prolazila kroz atrijum, videla sam da je u svojoj biblioteci i da mu je na usnama umoran osmeh. Sedeo je pogrbljen u stolici s visokim naslonom, a prsti su se odsutno igrali kitnjastim stilusom koji je držao na stolu. Tada sam opazila svoju majku, i znajući da ću izazvati njeno

negodovanje što u to vreme nisam u postelji, sakrila sam se iza širokog mermernog stuba. Majka je prošla i ne primetivši me, a na lepom licu joj se videlo nezadovoljstvo. To nije bio neobičan prizor pošto je često nalazila razlog da bude nezadovoljna. Ali te večeri iz nje je izbijalo kao prava poplava.

Moji roditelji nisu imali srećan brak. Nijedan čovek nije mogao da se nosi s neprestanim razočaranjem moje majke a da se ne umori.

„Celandina!“ Otac se uspravio kada je video da mu majka prilazi. „Čemu dugujem ovo zadovoljstvo?“

„Mom odlasku. Ostavljam te.“ Videla sam joj samo leđa, koja su bila ravna poput mača. Ali glas joj je drhtao od besa.

„Molim?“ Otac je zvučao zbunjeno. Napola je ustao sa stolice. Tu se zaustavio kada mu je majka bacila svitak papirusa u lice. Polako ga je pročitao. Čak i sa mesta gde sam stajala, videla sam da je pobledeo. Čitavo lice mu je omlitavilo.

„Gadiš mi se“, rekla je majka.

„Celandina, nije to tako kao što misliš.“

Nije obraćala pažnju na njegove pokušaje objašnjenja. „Osramotio si me, osramotio si ime pod kojim sam rođena, osramotio atinsku krv u mojim žilama.“

„Molim te! Saslušaj me!“

„Odlazim. I deca idu sa mnom. Ne želim da ih ikada više vidiš.“

„Ne! Celandina, ne možeš ih odvesti. Neću to dozvoliti.“

„Mislim da hoćeš. Nemaš izbora. Svima ću objaviti ono što znam. U svakom slučaju ćeš ih izgubiti. Izgubi ih časno ili nečasno. Nije me briga šta ćeš uraditi.“

„Zaboga, ženo. Potreban sam im. Potreban im je otac!“

„Imaće mog. Šta im možeš pružiti osim propasti i sramote? Šta misliš, šta će naučiti od tebe? Da izrastu u muškarca i ženu na koje mogu da budem ponosna? Samo ćeš ih iskvariti.“

„Ja ću ih *voleti*. Celandina, slušaj. Prestaću. To je bio izuzetak. A osim toga, nikada nisam iskoristio...“

„Dosta. Ujutru polazim za Atinu. I deca idu sa mnom.“

Tada sam utrčala u sobu. „Neću ići s tobom u glupu Atinu!“ , vrisnula sam. „Neću.“

„Arijadna, budi mirna“, rekao je otac. Ukopala sam se kada sam videla da suze teku niz te voljene obraze.

Majka je svoj gnev usmerila na mene. „Uradićeš kako ti se kaže.“

Moja narav mi je oduvek bila smetnja. U godinama koje su usledile, ponekad sam se pitala da li bi joj, da sam je preklinjala, uputila joj medne reči u tom trenutku, to možda omekšalo srce tamo gde je na očeve molbe ostala hladna. Ali osmogodišnje dete nema slatkih reči kada ga obuzima strah. Osetila sam da bih mogla izgubiti oca i svoj dom. Obuzeo me je strah od takvog gubitka. A sa strahom je došao i bes koji nisam mogla da savladam. Svom snagom sam majku nogom udarila u cevanicu.

Njen vrisak mi je odjekivao u ušima dok sam iz kuće istrčala u noć. Nisam otišla daleko. Bila sam mlada, ali ne sasvim glupa. U voćnjaku iza vile jedan stari hrast se sasušio, pa se pri dnu debela nalazilo udubljenje. Bila sam dovoljno sitna da stanem unutra.

Dva sata kasnije našli su me Dionisije i Teo.

„Jesi li digla ruku na majku?“, upitao je Dionisije glasom visokim od zaprepašćenja i optužbe.

„Nisam. *Udarila sam je nogom.* I opet bih. Rasplakala je oca.“

„Ne budi smešna.“

„Jeste, kažem ti. A ona će nas ujutru odvesti u Atinu. Osim što ja ne idem u prljavu Atinu. Ja ostajem ovde.“

„O čemu pričaš?“, rekao je Teo.

„Atina nije prljava. Prelepa je. Šta smeta da na nedelju-dve odemo dedi u posetu?“ Brat me je uhvatio za ruku i pokušao da me izvuče. „A sada prestani da se ponašaš kao guska i idi da se izviniš majci.“

Nokte sam očajnički zabijala u drvo, prsti su mi se oko osušenog drveta obavijali poput puzavice. „Ne idemo u posetu, Dionisije! Odlazimo zauvek.“

Njegov stisak je popustio. „Molim?“

„Ona hoće da nas odvede od oca. To mu je rekla.“

Momci su učutili i pogledali se. Dionisije je slegnuo ramenima. „Posvađali su se. Za mesec dana će se smiriti, vratićemo se i život će se nastaviti kao i obično.“

Izvukla sam glavu iz rupe. „Stvarno to misliš?“ Pored mog oca i Tea, nikom na svetu nisam verovala kao svom starijem bratu. Nikad nije pogrešio.

„Mislim.“

„Zašto je onda otac plakao? Nije stekao utisak da ćemo se vratiti.“

Dionisije je oklevao. „Možda je popio previše vina.“

„Jeste li ikada videli oca da plače, čak i kada je pripit?“

Dionisije je odmahnuo glavom. „Ne znam šta se dešava, ali ovde ne možeš provesti noć. Ima divljih pasa i hordi komaraca. Moraš ući u kuću.“

To što se nije smesta vratio Platonu ukazivalo je na to koliko je moj brat uznemiren. Uhvatio me je za ruku, pa smo krenuli u tablinum da nađemo oca, a Teo nas je pratio. Otac je sedeo u stolici, držeći se za glavu. Od majke, hvala bogovima, nije bilo ni traga.

Dionisije se nakašljao, a otac se trgnuo. Na trenutak je zurio u nas, a onda je raširio ruke, pao na kolena i zagrlio nas sve troje. Ovo nikako nije bio prvi put da smo se našli u njegovom zagrljaju punom ljubavi. Te noći smo, međutim, osetili razliku. Osetili smo nagoveštaj očajja, snažnog bola u tim nežnim rukama.

„Je li istina?“ , upitao je Dionisije slabijim glasom. „Šalješ nas u Atinu?“

„Šaljem vas? Bogova mi! Nikada. Ali idete. Da. Odlazite od mene.“

„Ne razumem. Sigurno ćeš doći po nas kad se majka smiri?“

Iz grudi mu se začula potmula tutnjava od koje mu se zatrešlo krupno telo. Trebalo mi je trenutak-dva da shvatim da

taj gorostas od čoveka za koga sam mislila da je neuništiv plače kao novorođenče.

I dobila sam odgovor. Neće doći po nas. Majka mu neće dozvoliti.

Krenula sam da pobegnem, da se ponovo sakrijem, ali me je čvrsto držao. „Ne, dete. Ne beži. Ne vredi. Samo ćeš je još više razljutiti. Nije trebalo da je udariš.“

Namrštila sam se. „Trebalo je da je udarim jače.“

Nasmejao se kroz suze. „Pa, sačuvaj ponešto za naredne mesece. Još joj duguješ izvinjenje. Majka ti je, moraš je poštovati.“

„Neću ići.“ Magarac nije bio ni približno tvrdoglav kao ja. Umela sam da budem nepopustljivija od kamena.

„Nemaš izbora. Ići ćete, ti i Dionisije.“

Mraz je prekrilo led u koji mi se pretvorilo srce. „A Teo?“ Izgubiti oca i dom bilo je kao da gubim ruku. Da izgubim i Tea... Mogli su me odmah mirne duše proburaziti bodežom.

Otac je dlanom obrisao pobeleženo lice. „Mora da ostane ovde, Arijadna. Život u Atini bi mu bio pretežak.“

„Ne!“ vrisnula sam. „Ne možete da me pošaljete bez Tea! Neću ići.“

„Budi razumna, dete. Tvoja majka jedva podnosi Tea. Ne smem ni da pomislim kako će se ponašati prema njemu kad ja nisam tu da ga zaštitim.“

„Ja ću se brinuti o njemu“, rekla sam. „Obećavam.“ Bila sam premlada da bih shvatila koliko je nemoguće održati takvo obećanje, prevelika neznalica da bih shvatila koliko je bila sebična želja da se ne razdvajam od Tea. „Ne mogu da idem bez njega“, preklinjala sam dok su mi se trepavice lepile od suza, zamagljivale mi vid.

Otac je na trenutak zatvorio oči. Okrenuvši se prema Teu, rekao je: „Imaš izbor, sine. Možeš da ideš sa Arijadnom ili da ostaneš sa mnom.“

„Moram da biram?“ Teo se zateturao. „Između vas?“

Otac ga je pomilovao po glavi. „Mislim da će Dionisije dobro proći u Atini. Zbližiće se sa dedom, imaju slične sklonosti. Imaće veliko društvo. Biće srećan.

Arijadna, s druge strane... Pa dobro bi joj došao veran prijatelj kao što si ti, Teo.“

Teo me je uhvatio za ruku. Stisak te male ruke umirio je svet koji se vrteo oko mene.

Otac nas je gledao sa suzama u očima. „Ako odlučiš da odeš i čuvaš Arijadnu, dugovaću ti život, Teo. Ali moraš znati da se u Atini prema tebi neće ponašati kao ovde. Smatraće te tek malo boljim od roba. Uvek sam se prema tebi ophodio kao da si moje rođeno dete. U kući mog tasta neće ti poklanjati istu pažnju.

Šta god da odlučiš, bilo da ostaneš ili da odeš, ja ću te voleti. Odluka je na tebi. Nepravедno je tražiti od osmogodišnjeg dečaka da donosi takvu odluku. Imaj na umu jedno. Ako se jednog dana predomisliš, piši mi i vratiću te kući. Dajem ti reč kao pravi Korinćanin.“

Teo je na trenutak izgledao kao ono što je i bio – uplašeni dečak. Stisnuo je usne i nadlanicom obrisao crvene oči. „Íći ću“, rekao je.

Kosa mu je bila raščupana, napred nakostrešena poput šiljaka i video mu se srebrni pramen koji je često pokušavao da sakrije. Ponekad sam mislila da je to beleg bogova, znamenje mudrosti koju su usadili u njega. Teo je kao osmogodišnjak bio zreliji od mnogih odraslih ljudi koje sam poznavala. Kad bi jednom dao reč, čitavom dušom je stajao iza toga. Pribran i suvih očiju, držao se uz mene dok sam se vukla plaćući i na svakom koraku borila protiv novog života u Atini.

Koliko znam, nikada nije pisao mom ocu i tražio pomoć. Iako je u kući mog dede njegov život bio teži od mog, Teo se nije žalio. Jednom sam, nakon što ga je deda istukao zbog neke manje neposlušnosti, zahtevala da se vrati mom ocu. Gledao me je kao da sam ga udarila u zube. To više nikad nisam predložila.

Nisam mogla da se setim nijednog trenutka kad Teo nije bio deo mog života. Došao nam je bez upozorenja na dan mog rođenja, poput munje. Rođena sam usred noći, očigledno previše nestrpljiva da bih čekala pogodan trenutak. Kada je sunce izašlo, otac je otišao da bogovima prinese žrtve levanice i zahvali im za moj bezbedni dolazak na svet.

Na putu do javnog trga, otvorenog prostora s prelepim bleđužukastim i plavim mermerom, prošao je pored beme, zadubljen u misli o svojoj tek rođenoj kćerki. Pažnju mu je privukao neki zvuk, tih mjauk koji ga je podsetio na mače. Raznežen što je upravo po drugi put postao otac, skrenuo je da pronađe i nahrani izgladnelu mačku koju je mislio da će naći.

U uglu opustelog postolja, u senci jednog stuba, pronašao je prekrivač od vrlo fine vune, istkan do savršenstva. Nešto je u prekrivaču plakalo i migoljilo se, na šta je otac iznenađeno ustuknuo. Oprezno sklonivši prekrivač u stranu, otkrio je detence, koje je, sudeći po veličini, tek došlo na ovaj svet.

Moj narod ponekad ostavlja novorođenče kada nije savršeno ili kad ima neku manu. Nepoželjna deca ostavljana su da umru izložena vremenskim uslovima – ili da ih bogovi spasu ako im se sreća osmehne.

Otac je isprva mislio da je ovo jadno stvorenje upravo takvo dete. Skinuo je pokrivač sa detenceta i tražio nešto nakazno zbog čega je dete napušteno.

Nije našao nikakvu manu. Osim jednog pramena srebrne kose, dete je bilo savršeno. Zdrav dečak guste tamne kose.

U naborima vune stajala je zlatna zvečka u obliku lava. Skup, fino izrezbaren komad, i sigurno ne igračka siromašnog deteta.

Iako je moralo osećati glad i hladnoću, dete je prestalo da plače čim je privuklo pažnju mog oca. Kada je otac ponovo pružio ruku da ga pokrije, zgrabilo je prst neznanca i nije ga puštalo. U tom stisku je bilo krhkog samopouzdanja i neobične

bliskosti, što je razoružalo njegovog posetioca. Moj otac je rekao da mu je dete tog trenutka osvojilo srce isto onako snažno kao što mu je držalo prst.

Ocu nije palo na pamet da bi trebalo pitati i šta moja majka misli o tome; dečak je od tog časa bio njegov. Nazvao ga je Teodot, „dat od boga“ jer je Tea video kao dar koji je sudbina udelila našoj porodici.

Majku ta priča nije ganula. „Da je s njim sve u redu, Galene, ne bi ga izbacili kao smeće. Kako si mogao da mi to doneseš u kuću?“ Ona je svom mužu nekoliko sati ranije rodila sasvim dobro detence i njegovu odluku da kući dovede dete neke skitnice doživela je kao uvredu svojoj ulozi vrsne supruge.

Otac se nije pokolebao u svom uverenju da je dete došlo kao blagoslov bogova, a ne kao teret. I narednih godina nijednom nije odstupio od svog stava. Teo je naselio naš svet, spavao u našim sobama, jeo našu hranu, delio naše tuge i postao deo naših života podjednako kao vazduh i hleb. Ali njegov život je bio podeljen nadvoje.

Otac je Tea gledao kao sina. Za majku je bio smetnja i sramota. Nije bio rob, jer je otac odbio da ga progłosi robom, niti zakonski usvojen sin pošto majka to nije dozvolila. Kako je vreme prolazilo, brak mojih roditelja se sve više urušavao, a Teo je zauzimao prostor između njih kao jabuka razdora. Za Dionisija i mene on je bio voljeni brat i prijatelj šta god da se dešavalo između naših roditelja.

Šta je Teo mislio o ovom zbunjujućem sukobu mišljenja, nikada nije rekao. Znala sam samo da me nikada neće ostaviti.

Poglavlje 3

SEDAM SATI NAKON što smo isplovili iz Pireja, stigli smo u kenhrejsku luku. Oluja koja nas je skoro potopila odložila je naš dolazak za samo dva sata.

Zurila sam, opčinjena lepotom Kenhreje dok smo ulazili u luku, zadivljujućim, svetlim brdima prošaranim krepkim borovima što su se pružali nad nama.

Kenhreja se uvećala za mog višegodišnjeg odsustva. Luka se proširila skoro do neprepoznatljivosti, onako kako se to volelo u Korintu, hitro i s namerom da se brzo obogati. Skladišta su se nalazila na početku pristaništa, a luku su okruživale trgovačke zgrade i krčme razdvojene uskim ulicama.

Mornar širokih grudi koji nas je izvukao iz mora prišao nam je dok smo nesigurno stajali, pokušavajući da se snađemo.

„Idete u Korint?“, upitao je zagrizavši krupnu, sočnu jabuku. Potvrдно sam klimnula glavom.

„I sam idem tim putem. Dodite. Pokazaću vam put. Često prolazim kroz grad i dobro ga poznajem.“ Nasmejao se, pokazujući široke, jednake zube. „Idete li u Afroditin hram, momci?“

Teovo lice je poprimilo neobičnu nijansu grimiza, na šta sam se nacerila. Afroditin hram nalazio se blizu vrha Akrokorinta i

bio je poznat po hiljadu hramskih bludnica, obučenih robinja koje su zadovoljavale i uobičajene i neobične želje. Poznato je da su mornari tamo umeli da za nekoliko sati protraće celogodišnju platu.

„To nije naše odredište. Pretpostavljam da je tvoje?“ Pogledala sam ga širom otvorenih očiju pretvarajući se da sam neupućena.

Nasmešio se. „Nije, mali čoveče. Taharka je prestar i isuviše dobro oženjen za takve zabave.“

„Onda si, Taharka, redak muškarac“, rekla sam.

„Tako mlad, a već cinik. Hajde. Vodiću vas.“ Bacio je ostatak jabuke u vodu što je zapljuskivala pristan gde su plutali otpaci bačeni s bezbrojnih brodova.

Prihvatili smo Taharkin poziv, jer, istini za volju, put do Korinta nije bio bezbedno mesto za dva neiskusna dečaka. Volela sam svoj grad, ali nisam mogla da opovrgnem da postoji nemoral za koji ga je optuživao čitav svet. Korint je bio uzbudljiv i prepun draži. Takođe je vrveo od opasnosti i iskvarenosti.

Grad se nalazio na najužem delu prevlake, uskog pojasa zemlje između Jonskog i Egejskog mora. Prevlaka je spasla Peloponez da ne bude ostrvo i vezala nas za kopno Gracije poput kopče za pojas. Zbog toga su se bogatstva naroda redovno slivala u Korint pošto su bogovi blagosloville Korint jedinstvenim darom. Između Jonskog mora na zapadu i Egejskog mora na istoku moglo se ploviti jedino dugim putem oko Peloponeza, Sredozemnim morem, gde su mnogi mornari skončali život u tim opasnim vodama. Korint je pružio briljantno rešenje.

Brodovi su dovozili teret u njegovu luku na jednoj strani prevlake i istovarivali robu koja se potom zaprežnim kolima prevozila na suprotnu stranu. Tamo su robu utovarivali u novi brod, tako da su od istoka prema zapadu i od zapada prema istoku mora pokorena zapregama. Sve je trajalo jedva jedan dan, a brodovi su izbegavali burne vode južno od Peloponeza kao i dužu plovidbu. A za tu sigurnost vlasnici brodova su rado